

Den norske tåkeheim

Hvor tåket norsk rettsoppfatning er, er det mange eksempler på gjennom tiden – de aller siste er forsiktig like sterkt forbløffende som de eldste ...

Se så bare på det professor Anders Bratholm nylig har minnet om. AKP(m-l) er like ulovlig i dag som det var i 60–70-årene, for det har stadig samfunnsmelting, revolusjon på programmet.

**ytrings-
frihet**

Et inngrep mot Kjus eller hans partiprogram har ingen ting å gjøre med inngrep mot ytringsfriheten, mener redaktør Gunne Hammarstrom.

Det bermedelsverdig er ikke at hoyestettens dommer Ketil Lund, Lundkommisjonens formann, sa kommer ut og sier at AKP (m-l) ikke bedriver ulovlig virksomhet, men at spørsmålet reises i vår tid. I USA fikk tilsvarende problemstilling et dødsstørt for 80 år siden. Da formulerte de amerikanske liberalistene blant de rettskyndige – dommer Holmes i første rekke – en ny grense for oppvirkning av ytringer. De skulle trygt kunne ytres inntil de eventuelt representerte *clear and present danger* – altså like før eller etter at ytringen utløste voldelige handlinger, eller ved overgangen fra ytring til handling.

■ ■ Så har vi den gamle motstandsmannen Gunnar Sonstebø (og andre) som mener at ytringsfriheten kan da ikke stå på spill om Egil Utlaateng ikke får utgitt sin bok om hjemmefrontens likvideringer under krigen ...

I denne saken dreier det seg ikke bare om å undertrykke noe man ikke liker, men man søker å kumulere dette ved å innføre en kvalitetsbedømmelse: Boken inneholder så mange feil at den av den grunn ikke burde være beskyttet av ytringsfriheten. Slik forkadres begrepene på en måte som er typisk her i Norge.

■ ■ Det forhold at feil skjemmer en ytring har naturligvis ikke noe å gjøre med at den ikke skal ha sitt vern. Det får være de enkelte redaktørens oppgave å sørge for at flest mulig feil blir bort for produktet kommer på trykk, og det får være kritikernes oppgave å slakte det hvis det likevel kommer ut med for mange feil. Men det prinsipielle *vernet* skal være der. Vi må ikke risikere at debatten reduseres, innskrenkes fordi den enkelte ikke har et tilstrekkelig godt etterforskningsapparat – da oppnar vi bare å sensurere ved hjelp av frykt. De fleste vil da antagelig foretrekke å holde kjøft – det vil være det tryggeste.

■ ■ Øverst på den lille toppen jeg her forsøker å lage, troner så den sakalte Kjus-saken. Det har vært forbausende å se hvordan selv de mest forstandige i ytringsfrihetsdebatten blir borte i tåka.

En osloavis skriver på lederplass at saken byr på en vanskelig problemstilling, men det er fordi avisens utgangspunkt er galt. Saken er at ytringsfrihet må vurderes i forhold til tre sjikt: Det øverste, det nedre og det aller nederste. I det øvre hører alle politikere og de som søker offentlighetslys. For det nedre sjiktet vil personvern være klart til stede, og for det aller nederste vil det være absolutt til stede.

– I Kjus-saken rammes en gruppe mennesker som i denne sammenheng tilhører det nederste sjiktet, og all tale om «absolutt» ytringsfrihet bør forstunne.

■ ■ Undertegnede har ved flere anledninger gjort seg til talsmann for den «absolutte» ytringsfriheten, og holder vi oss til det øverste sjiktet hevder jeg stadig det samme. Da såler man også som regel oppover. Men betinner man seg i en situasjon som kan ligne at man sparkter til en som ligger, bør alminnelig anstendighet tenne varselampene. – Og kom nå ikke med at et inngrep mot Kjus er et inngrep mot et parti-program ...

Et inngrep mot Kjus eller hans parti-program har ingenting å gjøre med inngrep mot ytringsfriheten. Det har ene og alene å gjøre med et personvern som trengs for det nederste sjiktet – absolutt. – P. S. Kjus ville høyst sannsynlig blitt dømt også i USA. **Gunne Hammarstrom**

Dagbladet oppfordrer til å ta kontakt med PFU om det er spørsmål som behandler knager mot pressen i pressetilsynet.

■ Adr. Prinsens gt. 1, pb 46, Sentrum, 0101 Oslo.

Tlf. 22 41 36 80, faks 22 41 19 80

Menn har fleire partnarar enn kvinner

Helge Dyvik skriv i lesarbrevpalat 2. mars at når forskninga referert i Dagbladet 23. februar seier at «Menn har gjennomsnittlig flere sexpartnere enn kvinner i løpet av livet» kan det tyde på at ærlegheita er ulikt fordelt mellom kjønnna.

Mange vil vere einige om at det vert stilt andre seksualmoraliske krav til kvinner enn til menn. Men som har hatt mange sexpartnara står i eit noko anna ljos enn kvinner med like mange ditto.

Når menn har sex med kvinner har også kvinner sex med menn. Då skulle det vere 1:1, men viss me så seier at menn har meir sex med andre menn enn kvinner har sex med andre kvinner kand et fort verte 2:1.

Og lat oss så seie at heteroseksuelle menn verkeleg har mot heteroseksuelle kvinner har. Det treng ikje vere ei sak for X-files, det

DE ELSKENDE: Selv etter den sakalte seksuelle frigjoring, er en kvinne som åpenlyst flagger fra den ene sexpartnaren til den andre leit på traden – mens en mann som gjør det samme, kalles en Casanova.

Aktivfoto.

kan rett og slett vere ei sak for nokre lesbiske kvinner. Menn (også homofile menn) kan nemleg ha heterosex ut-

an at heteroseksuelle kvinner deltek. **Jorunn Strand**
Oslo

Høymessen – en bortkastet time?

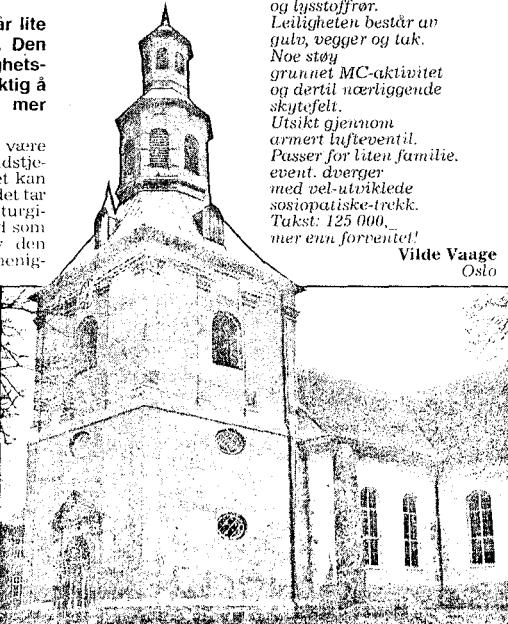
Det er mange som får lite ut av gudstjenesten. Den er kjedelig og virkelighetsfjern. Derfor er det viktig å gjøre gudstjenesten mer spennende.

Likvel vil det alltid være noe fremmed over gudstjenesten. Selve mysteriet kan vi aldri helt forstå. Og det tar til å leve seg inn i liturgien, som bygger på ledd som har vært benyttet av den gudstjenestefremførende menigheten siden oldkirken. Derfor omskriver vi ikke Kyrie eleison, selv om mange lurer på hvem denne Kyri-Eliassen er.

Jeg er ikke redd for prekenkritikk. Jeg er positiv til forslaget om terningkast, for det er på hoy tid vi prester får offentlig kritikk for våre prekener. Det er ingen unnen yrkessgruppe som kan si så mye uten å bli motsagt som vi!

Før gudstjenesten er noe langt mer enn prestens preken som har fått en alt for stor plass i vår tradisjon.

Knut S. Bakke
Sokneprest, Oslo

GUDSHUS: I arhundreda del selvfolgelige samlingspunkt på sonda-gangen.

Boligkjøp blues

Selvstendig hybel, 12,5 km² selges til dumping-pris.
Praktiskt innredet med dørhåndtak og lysstoffrør.
Leiligheten består av gulv, vegger og tak.
Nøe støy grunnet MC-aktivitet og dertil nærliggende skytefelt.
Utsikt gjennom armert bueveientil.
Passer for tiden familie-event. dverger med vel-utviklede sosialpatiske-trekk.
Takst: 125 000,- mer enn forventet!

Vilde Vaage
Oslo

Rød-Larsen offer for Janteloven

Vi satt og så «Debatt 21», tirsdag 4.3.-97, hvor Terje Rød-Larsen forsøkte å forsvare seg mot økokrim Hans Petter Jahre.

Økokrim representant var ikke «lillefingeren» av Terje Rød-Larsen. Hvis det Terje Rød-Larsen hadde gjort var så kriminelt, hvorfor tok ikke myndighetene dette opp mens han hadde mulighet til å forsvare seg, og kunne skaffet tilveie dokumentasjon som kunne renvasket ham.

Vi hadde som folk, virkelig bruk for Terje Rød-Larsens enorme kapasitet, for virkelig å bygge det «Norske hus». Terje Rød-Larsen er en person som virkelig kan stå for noe, både nasjonalt og internasjonalt, en person med visjoner, som vi virkelig trengte i vårt samfunn.

Janteloven følte, etter min mening Terje Rød-Larsen. Vi har fått en bibliotekar til å overta denne kapasitetens plass. Jeg tror at Molboland må ligge et sted i Norge, ikke i Danmark.

Harry Øvreheit
Porsgrunn

Tillitsfugl

Tillitsen to vinger holder fuglen i balanse gjennom luft og liv
Gudrun Kolderup
Oslo

Skriv om aktuelle emner, under fullt navn. Vi forbeholder oss retten til a forkorte. Ubenyttede innlegg blir ikke returnert. Ukas beste innlegg blir honoret med 500 kroner.

Dagbladet Akersgata 49, Oslo. POSTADRESSE: postboks 1184 Sentrum, 0107 Oslo. TIPSTELEFONEN 22 20 00 00

SENTRALBORD 22 31 06 00:

Direkte linjer mot sentralbordet er slengt.

Sentralredaksjonen: ... 22 31 08 90

Vaktsjel: ... 22 31 07 81

Utenriksredaksjonen: ... 22 31 07 72

Sporten: ... 22 31 07 98

Diktatfon: ... 22 31 07 92

Deskfaktor: 22 31 07 22, 22 31 07 51

Resepsjon: ... 22 31 08 88

Telegrafad: Dagbladet

Teles: 71020.

Dagbladets elektroniske avis:

<http://www.dagbladet.no>

Dagbladet forbeholder seg retten til a informere innenlands innlegg i vår elektroniske utgave på Internett.

E-POST:

Sjefredaktør Harald Stanghellie:

Harald.Stanghellie@dagbladet.no

1000-tips: 1000TIPS@dagbladet.no

Kort & Godt: KartogGodt@dagbladet.no

Pa din side: Pa.din.side@dagbladet.no

Telefaks: **Lossalg:** ... 22 31 09 25

Redaksjonen: ... 22 42 95 48

Telefaks: ... 22 31 09 79

Presstilsynet (Desk): ... 22 31 06 05

Annonseavdelingen: ... 22 31 05 05

Administrasjonsavdelingen: ... 22 31 06 08

Økonomiavdelingen: ... 22 31 06 06

Kulturavdelingen: ... 22 31 05 09

Ledaravdelingen: ... 22 31 05 20

Kjørekontoret: Apent 01.30–14.00.

lørdag 23.00–08.00,

sondag 01.00–10.00 67 92 75 60

Lossalg: 22 31 05 11

Dagbladsentralen: ... 22 31 06 40

UTLANDET: ... 67 92 75 00

New York: 30 River Road, apt. 22c, New York, NY10044 USA

Journalist: Halvor Elvås.

Tlf. privat: 00 1 212 355 2567

Tlf. privat: 00 1 212 759 2558

London: 13 Marlborough Road, Ealing, London W5, England.

Journalist: Jan Tystad.

Tlf. 00 44 181 567 76 29

Telefaks: 00 44 181 840 68 13

København: Dagbladet 23 Bt, Kr. Bernikowsgade 6, DK-1147 København.

Journalist: Asbjørn Svarstad.

Tlf.: 00 45-32 95 79 50

Telefaks: 00 45-32 95 79 33

Praha: Journalist: Hakon Lund.

Petrossovka 2,

11 000 Praha.

Tlf. og telefaks: 00 420 2-24 91 32 96

LOKALREDAKSJONER: Nord-Norge-kontoret:

Strandgate 34, Postboks 469,

9001 Tromsø.

Tlf.: 77 66 66 60/77 68 67 69

Telefaks: 77 66 81 80

Journalist: Per Lars Tonstad

Skjøl Fjellheim

Trondelagskontoret:

Fjordgård 82,

7005 Trondheim.

Tlf.: 73 52 87 09. Telefaks: 73 52 25 03

Journalist: Kjetil-Lazar Myhr

Morten Stokkan

Vestlandskontoret:

Sundsgt. 1, 5013 Bergen

Tlf.: 5596 07 00. Telefaks: 55 96 07 00

Journalist: Leif Stens

Sveinung W. Jeunes

Rogalandkontoret: Verksgård, 62, 4013 Stavanger.

Tlf.: 51 89 61 11. Telefaks: 51 89 37 77.

Journalist: Tone Vassbu

Telemarkskontoret: Nedre Hellegt. 4, 3724 Skien.

Tlf.: 35 53 09 90. Telefaks: 35 53 09 95.

Journalist: Bernt Blomquist.

Sørlandskontoret: Markusgård 48, Postboks 659,

4601 Kristiansand

Tlf.: 38 02 11 55 38 02 11 31

Telefaks: 38 02 09 92

Journalister: Birger Formar,

Eivind Petersen

ABONNEMENTSSERVICE:

Åpningsdld: Man-fred: 12.00–15.00.

Tel: 67 92 75 10

ABONNEMENTSPRISER

inkl. sondag:

Pr. kvartal: kr 780. Pr. halvår: kr 1500.

Pr. år: kr 2900. Flyilegg.

Formframstilling: AS Dagbladet,

Akersg. 49, Oslo 1.

Trykk: KS AS Dagblad-Trykk,

Lørenskog